

Warszawa, dnia 16 lutego 2022 r.

Sygn. akt VI Ka 1253/21

1

2WYROK

2.1 W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

3 Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Remigiusz Pawłowski

protokolant: p. o. protokolanta sądowego Weronika Zych

4 przy udziale oskarżycielki prywatnej D. K.

po rozpoznaniu dnia 16 lutego 2022 r.

5 sprawy H. A. syna J. i F., ur. (...) w Czarnej

6 oskarżonego o przestępstwo z art. 157 § 2 kk

7 na skutek apelacji wniesionej przez oskarżycielkę prywatną

8 od wyroku Sądu Rejonowego w Wołominie

9 z dnia 1 lipca 2021 r. sygn. akt II K 656/17

12 zaskarżony wyrok uchyla i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Wołominie, celem ponownego rozpoznania; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Ł. P. kwotę 516,60 złotych (pięćset szesnaście i 60/100), tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym wraz z podatkiem VAT.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 1253/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			

Wyrok Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 1 lipca 2021r. o sygn. akt II K 656/17.			
0.11.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca			
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny			
0.11.3. Granice zaskarżenia			
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		

0.11.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego,	

	przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy			
. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
	- obraza prawa procesowego w postaci art. 7 kpk, poprzez dokonanie niewłaściwej oceny zeznań świadka D. B. i odmowę wiary zeznaniom pokrzywdzonej, a w konsekwencji dokonanie błędnych ustaleń faktycznych w postaci uznania, że oskarżony nie dopuścił się zarzucanego mu przestępstwa.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			

<p>W trybie art. 436 kpk zarzut apelacji został pominięty, jako przedwczesny, wobec uwzględnienia z urzędu uchybienia, co pozwoliło na rozstrzygnięcie sprawy w postępowaniu odwoławczym.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>- uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji, celem ponownego rozpoznania.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Z uwagi na pominięcie zarzutu, wniosek bezprzedmiotowy.</p>		
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>1.</p>	<p>- przy zastosowaniu art. 440 kpk - obraza prawa procesowego, która mogła mieć wpływ na treść wyroku, w postaci art. 41§1 kpk, poprzez niewyłączenie sędziego referenta od rozpoznania sprawy, mimo istnienia okoliczności budzących wątpliwości, co do bezstronności sędziego.</p>	

Zwiężle o powodach uwzględnienia okoliczności	
<p>Sędzia referent, rozpoznający niniejszą sprawę, orzekał również w sprawie tegoż Sądu o sygn. akt II Kp 414/16, gdzie postanowieniem z dnia 16 maja 2017r. utrzymane zostało w mocy postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Wołominie o umorzeniu dochodzenia m.in. w sprawie kierowania w dniu 5 września 2016r. pod adresem D. K. grózb pozbawienia życia, które wzbudziły w pokrzywdzonej obawę, że zostaną spełnione. Z treści zaskarżonego postanowienia, jak i zawartego w aktach sprawy materiału dowodowego wynikało, że było to zdarzenie, z którym miało współistnieć przestępstwo z art. 157§2 kk, popełnione przez tego samego podejrzanego, również na szkodę tej samej pokrzywdzonej. Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wskazanego postanowienia stwierdził, że jedynym dowodem wskazującym na możliwość popełnienia przez H. A. występku z art. 190§1 kk są zeznania pokrzywdzonej, bowiem żaden z przesłuchanych w tej sprawie świadków nie potwierdził jej</p>	

relacji zdarzenia. D. K. „nie przedstawiła żadnego wiarygodnego dowodu który mógłby potwierdzić przedstawioną przez nią wersję zdarzenia, zaś poważny konflikt istniejący pomiędzy nią, a H. A. uniemożliwia uznanie jej zeznań za obiektywne i, w realiach niniejszej sprawy, ustalenie jedynie w oparciu o nie stanu faktycznego”. W ocenie Sądu Okręgowego tak ujęte stanowisko oznaczało, że zeznania pokrzywdzonej nie mogą stanowić samodzielnego dowodu sprawstwa, a to z uwagi na obniżający jej wiarygodność głęboki konflikt z podejrzanym. Brak dowodów obiektywizujących jej relację stanowił ostateczną przyczynę utrzymania w mocy postanowienia o umorzeniu postępowania.

Gdy sprawa oskarżenia prywatnego o w/w występki z art. 157§2 kk wpłynęła do tego samego referatu, sędziego referenta w dniu 4 grudnia 2012r. słusznie złożył oświadczenie, zawierające wniosek o wyłączenie go od orzekania w tej sprawie. Odwołując się do faktu rozpoznania sprawy o sygn. akt II Kp 414/16 wskazał, że z uwagi na charakter sprawy, dokonał oceny m.in. zeznań pokrzywdzonej, a więc tych samych dowodów, które mogą mieć

znaczenie dla ustalenia stanu faktycznego w przedmiotowej sprawie. Postanowieniem z dnia 14 grudnia 2018r. Sąd Rejonowy w Wołominie odmówił wyłączenia sędziego wskazując, że sędzia referent w przywołanej sprawie nie zajmował się kwestią uszkodzenia ciała pokrzywdzonej, a zatem nie można uznać, że wyraził pogląd odnośnie sprawstwa i winy oskarżonego w zakresie czynów będących przedmiotem niniejszego postępowania.

Na wstępie rozważań należy podkreślić, że postanowienie w przedmiocie wyłączenia sędziego jest niezaskarżalne, a zatem w myśl art. 447§4 kpk mogą być dotyczące go zarzuty formułowane w apelacji, a tym samym, przy zastosowaniu art. 440 kpk i roztrząsane z urzędu. W ocenie Sądu Okręgowego odmowa wyłączenia sędziego referenta stanowiła uchybienie procedury, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia. Nie ulega bowiem wątpliwości, że sędzia referent, jak sam słusznie zauważył, dokonał już analizy dokładnie tego samego materiału dowodowego, a przy tym przedstawił wnioski o uniwersalnym charakterze. W cytowanym wyżej

uzasadnieniu podniesiono bowiem, że strony są tak głęboko zwaśnione, że zeznania pokrzywdzonej nie mogą stanowić samodzielnego materiału dowodowego, dla ustalenia winy oskarżonego. Tak postawiona teza nie może skutecznie stracić aktualności i w obecnej sprawie, w oczywisty sposób determinując ocenę dowodów i rozstrzygnięcie sprawy. Fakt, że Sąd nie wypowiedział się we wskazanym postanowieniu odnośnie sprawstwa i winy oskarżonego w niniejszej sprawie nie jest trafnym argumentem, skoro występkiem z art. 157§2 kk, choćby pod względem okoliczności faktycznych w ogóle nie był przedmiotem postępowania odwoławczego w ramach sądowej kontroli nad czynnościami postępowania przygotowawczego. Wypowiadanie się przez Sąd w tej materii byłoby wręcz dziwne, jak również nieprawidłowe.

Powyższa ocena jest w pełni zgodna z treścią opisanego wyżej oświadczenia sędziego referenta, które stanowi niezwykle ważny element obiektywizujący przesłanki do wyłączenia sędziego, jako spełniającego kryteria

iudex suspectus. Sąd Okręgowy w pełni podziela wyrażone przez Sąd Najwyższy stanowisko postanowieniem z dnia 21 maja 2020r. o sygn. akt II Ko 18/20, gdzie stwierdzono, że „analiza treści art. 41 § 1 KPK prowadzi do wniosku, że w istocie oświadczenie sędziego o istnieniu okoliczności mogących wpłynąć na jego bezstronność wymaganą przez prawo i uzasadniających obawę co do możliwości obiektywnego orzekania w konkretnej sprawie, obliguje nie tylko do wnikliwego rozważenia przedstawionych przesłanek tej inicjatywy, ale w wypadku potwierdzenia ich rzeczywistego występowania, powinno - co do zasady - prowadzić do uwzględnienia wniosku sędziego o wyłączenie od udziału w rozpoznawaniu sprawy, zwłaszcza gdy w odbiorze zewnętrznym może powstać wątpliwość co do istnienia kierunkowego nastawienia sędziego do stron procesowych lub uczestników postępowania”. W omawianej sprawie podniesione przez sędziego okoliczności zostały niewątpliwie potwierdzone, a nadto miały one ten charakter, że mogły budzić wątpliwości, co do takiego właśnie

nastawienia sędziego referenta.

Rozważania te nie idą w kierunku uznania, że sędzia orzekający w omawianych warunkach staje się w każdym wypadku stronniczy i nie jest w stanie zachować obiektywizmu. Jego rzeczywisty stosunek do sprawy, czy ocenionych wcześniej dowodów jest w istocie bez znaczenia, bowiem czynnik weryfikujący powody wyłączenia ma zewnętrzny charakter. Kwestię tę poddał analizie Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 stycznia 2009r. o sygn. akt III KK 257/08, gdzie wskazał, że „nie można też stwierdzić, że sędzia wydający wyrok w stosunku do kolejnego współsprawcy, wyrok oparty na tym samym materiale dowodowym, w rzeczywistości przestaje być obiektywnie bezstronny. Przepis art. 41 § 1 KPK nie odwołuje się jednak tylko do faktycznego braku bezstronności sędziego. W przepisie tym mówi się o wywołaniu uzasadnionej wątpliwości co do bezstronności sędziego w danej sprawie. Należy więc zróżnicować obiektywną bezstronność sędziego i jego bezstronność w odbiorze zewnętrznym. Co do odbioru zewnętrznego z reguły odwołać się można do oceny sytuacji dokonanej przez

przeciętnego, rozsądnie rozumującego obserwatora procesu. Nie będzie to rzecz jasna ocena strony czy uczestnika postępowania, ale ocena hipotetycznego, przeciętnie wykształconego, poprawnie logicznie myślącego członka społeczeństwa, który nie jest osobiście zainteresowany wynikiem procesu. Taki odbiór zewnętrzny oparty na zobiektywizowanych przesłankach ma zasadnicze znaczenie dla budowania zaufania dla sądu zarówno w danej sprawie, jak i w ogóle. Wykluczyć przy tym należy wszystkie te sytuacje, w których wątpliwości wobec bezstronności byłyby pochopne lub nieprawdziwe i łatwo można byłoby tego dowieść”.

W ocenie Sądu Okręgowego na gruncie niniejszej sprawy nie ma wątpliwości, że opisane kryteria oceny zasadności wyłączenia sędziego skłaniają do uwzględnienia stanowiska sędziego referenta i skorzystania z instytucji opisanej w art. 41§1 kpk. Fakt, że stało się inaczej, nie tylko podważa zaufanie do sądu, lecz również klóci się z zasadą prawa strony do rzetelnego procesu, o jakim mowa w art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Tym

<p>samym zaskarżony wyrok jawi się, jako niesprawiedliwy i podlega uchyleniu, a sprawa przekazaniu Sądowi pierwszej instancji, do ponownego rozpoznania.</p>			
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>			
<p>0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>			
<p>0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</p>			
<p>2.1.</p>	<p>Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości</p>	<p># art. 437 § 2 k.p.k.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uchylenia</p>			
<p>Konieczność wyłączenia sędziego, który orzekał w przedmiotowej sprawie obliguje do przeprowadzenia przewodu sądowego w całości.</p>			
<p>0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</p>			
<p>Mając na uwadze podstawy rozstrzygnięcia brak jest powodów do</p>			

formułowania wskazań, co do dalszego postępowania.		
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
	W związku z udzieloną oskarżonemu pomocą prawną, która nie została opłacona w żadnej części, zasądzono na rzecz obrońcy wynagrodzenie za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym.	
6. Koszty Procesu		
7. PODPIS		

0.11.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1.	
Podmiot wnoszący apelację	Oskarżycielka prywatna.	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Rozstrzygnięcie, co do winy.	
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść	# w całości	

# na niekorzyść			
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia,		

	jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana